

TARTU ÜLIKOOL

Pärnu kolledž

Turismiosakond

Heleri Parkala

**GOLFITURISMI ARENDUSVÕIMALUSED
ESTONIAN GOLF & COUNTRY CLUB NÄITEL**

Lõputöö

Juhendaja: Marit Piirman, MBA

Pärnu 2024

Soovitan suunata kaitsmisele (allkirjastatud digitaalselt)
Marit Piirman

Kaitsmisele lubatud

TÜ Pärnu kolledži programmijuht (allkirjastatud digitaalselt)
programmijuhi nimi

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Heleri Parkala

SISUKORD

Sissejuhatus	4
1. Golfiturismi arendamine sihtkoha atraktiivsuse suurendamiseks	6
1.1. Golfiturismi trendid ja areng	6
1.2. Nõuded golfiturismi sihtkohale ja golfiraja elementidele	9
1.3. Golfituristide ootused ja vajadused	12
2. Golfiturismi arendusvõimalused Estonian Golf & Country Club'is	15
2.1. Ülevaade Estonian Golf & Country Club'ist	15
2.2. Uuringu kirjeldus	17
2.3. Uuringu tulemused ja analüüs	20
3. Järeldused ja ettepanekud Estonian Golf & Country Club'i arendamiseks	24
Kokkuvõte	29
Viidatud allikad	31
Lisad	34
Lisa 1. Intervjuu küsimused	34
Lisa 2. Intervjuu küsimused inglise keeles	35
Lisa 3. Kodeeritud märksõnad intervjuudest	36
Summary	39

SISSEJUHATUS

Hoolimata sellest, et golf on oma alguse saanud juba 15ndal sajandil Šotimaal väikest kivikest taga ajades, on see tänaseks kogunud rohkesti populaarsust ja arenenud väga tehniliseks spordialaks ja väga populaarseks ajaveetmise viisiks. (Johnson, *n.d.*) Kui pandeemia aastal 2020 maailma tabas, suleti algselt ka golfiväljakud. Eestil aga õnnestus ühena kolmest Euroopa riigist terve 2020 aasta hooaja vältel oma golfiväljakud lahti hoida, tänu millele kasvas mänguringide arv võrreldes eelmise aasta sama ajaga ligemale 60%. Soomes mängiti samal aastal 35% rohkem mänguringe ja liikmete arv kasvas 4%, seda riigis, kus on registreeritud üle 140 000 golfimängija. Sama trend oli ka Rootsis, kus mängiti 38% enam mänguringe ning kohalikele mängijatele müüdi ühekordset mänguõigust ehk *green feed* 50% rohkem kui eelmisel aastal samal ajal. (Kross, 2020)

Kuigi Eesti on pindalalt väike riik, on siin 11 golfiväljakut ning aastal 2022 oli Eestis 3831 registreeritud mängijat, 2020. aastal oli see arv ligi 3000 mängijat. Eesti lähinaabritel soomlastel on seevastu 189 golfiväljakut ja registreeritud mängijaid 154 415 ning Rootsis on 536 203 registreeritud mängijat 661 väljaku kohta. Nendest numbritest lähtuvalt võib järeldada, et Eesti ei ole tuntud kui golfimaa, aga samas oma väljakute kvaliteedi poolest ei jääda Skandinaavia väljakutele alla (EGA, 2023), millest lähtuvalt on siinse lõputöö laiem probleemküsimus „Millised on põhitegurid Estonian Golf & County Club'i (edaspidi EGCC) golfisihk kohaks valikul?“. Lõputöö eesmärk on teaduskirjanduse ja lõputöö uuringu tulemuste põhjal teha EGCC golfikeskusele ettepanekud, kuidas keskust paremini arendada.

Lähtudes teema aktuaalsusest ja probleemist on lõputöö uurimisküsimuseks „Kuidas Estonian Golf & Country Club edukalt golfisihk kohana arendada?“ Uurimisküsimusele püütakse vastus leida EGCC klientide vajaduste ja ootuste kaardistamisega. Uuring viiakse läbi kvalitatiivselt, poolstruktureeritud intervjuud kasutades. Intervjuud viiakse läbi nii kohalike külastajate kui ka välis turistide seas. Kuna golfiturist on teadlik külastaja, kellel on ootused nii raja struktuuri, lisandväärtuste kui ka personali osas, (Brey & Meitner, 2022), siis antud intervjuude põhifookus saab olema sellel, millised on

golfituristide peamised motivaatorid ja ootused sihtkoha valiku suhtes. (Brown & Feito, 2020) Lõputöö eesmärgist lähtuvalt keskendutakse antud töös nii golfiturismi teoreetilisele käsitusele kui ka arengule, suundumustele ja trendidele. Lisaks selgitatakse välja golfituristide ootused ja vajadused. Tulenevalt lõputöö uuringu tulemustest ja klientide ettepanekutest, püütakse leida viise, kuidas parendada golfikogemust EGCC's ning selle põhjal teha ettepanekuid, millele keskenduda EGCC arendamisel, et olla atraktiivne sihtkoht nii välituristide kui kohalike korduvkülastajate seas.

Töö on jaotatud kahte suuremasse peatükki, millest esimese osa esimene alapeatükk kirjeldab golfiturismi trende, arengut, suundumusi. Esimese osa teine alapeatükk kirjeldab nõudeid golfikeskusele, väljakutele ja üldiseid omadusi, millele golfiturismi sihtkoht vastama peaks. Kolmandas alapeatükis analüüsib autor golfituristide ootusi ja vajadusi. Teoreetilise osa koostamisel on kasutatud erinevaid varasemalt läbiviidud uuringuid ning teemakohaseid teadusartikleid. Tähtsamateks teadusartiklite autoriteks on Kim, Moital, Brown, Feito, Brey, Jorge, Song, Šimková, Pellegrini. Lisaks on kasutatud erinevate organisatsioonide, nagu European Golf Association ja Golf Lux avaldatud andmed.

Töö teises osas antakse ülevaade EGCC hetkeolukorrast ning kirjeldatakse läbiviidud uuringut. Esimeses alapeatükis tutvustatakse EGCC keskust, teises alapeatükis kirjeldatakse uurimismeetodit ja läbiviidud uuringut. Kolmandas alapeatükis analüüsitakse läbiviidud intervjuude tulemusi, mida võrreldakse omakorda varasemalt töö teooria osas käsitletud teemadega. Kolmandas peatükis kirjeldatakse uuringu tulemusi ning sellest tulenevalt tehakse järeldused ja ettepanekud EGCC keskuse paremaks arendamiseks.

1. GOLFITURISMI ARENDAMINE SIHTKOHA ATRAKTIIVSUSE SUURENDAMISEKS

1.1. Golfiturismi trendid ja areng

Inimeste reisimisharjumused ja motivatsioon midagi teha, on viimastel aastakümnetel väga palju muutunud. Juba varasemalt oldi sihtkoha valiku suhtes pigem kriitiline ja teadlik ning valituks osutusid sihtkohad, mis pakuvad piisavalt erinevat lisandväärtust. Lisandväärtusteks võib lugeda otselende sihtkohta, mugavat transfeeri lennujaamast hotelli, samas võib see olla ka meeldiv teenindus või kliima (Lu et al., 2016). Kuna inimesed on teadlikumad oma tervise suhtes ja soovivad selle eest hoolitseda ka reisimise ajal, siis on ka vaba aja veetmise viisid muutunud sportlikemaks ja hinnatakse vabas õhus liikumise võimalusi. (Csirmaz & Pető PhD, n.d.) Selles alapeatükis kirjeldab autor golfiturismi senist arengut, tuues esile golfiväljakute leviku Euroopas ning annab ülevaate kõige hiljutisematest golfiturismi trendidest.

Viimase 25 aasta jooksul on sporditurismi mõiste võtnud mitmeid vorme ning avardanud märkimisväärselt turismi- ja spordiuuringuid. Globaalne turismisektor on muutunud järjest konkurentsivõimelisemaks ning golfiturism kui sporditurismi osa on pälvinud turismitööstuses viimasel ajal suurt tähelepanu. Seega muutub golfiväljakute ja golfisihthoortade jaoks üha olulisemaks tuvastada muutujad, mis meelitavad ligi ja hoiavad nende golfimängijaid. Golfituristide ühiste joonte ja reisimotiivide väljaselgitamine võib anda kasulikku teavet golfisihthoortade arendajatele oma arendustegevuse suunamisel (Brown & Feito, 2020).

Turismituru segmentide sihikule võtmine on korduvate külastuste suurendamiseks turismisihthoortadele oluline, kuna see võimaldab sihtkoha turundajatel täpselt määratleda sihtrühma turistide vajadused ja ootused, välja töötada tõhusamaid turundusstrateegiaid, mis omakorda aitab tagada, et sihtrühma turistid toetavad sihtkohta ja naasevad sinna. (Tassiopoulos & Haydam, 2008). Golfiturismi peetakse kõrge lisandväärtusega rahvusvaheliseks sektoriks, kuna golfiväljakud meelitavad golfimängijaid üle kogu

maailma. Paljud teadlased on pööranud tähelepanu golfiturismile, eriti aga golfarite käitumisele. Näiteks on uuritud golfarite individuaalseid eelistusi ja uuestikülastamise kavatsusi ning leitud, et nende uuestikülastused on seotud nii sihtkoha omadustega (näiteks kliima) kui ka golfiväljaku omadustega (näiteks raja kvaliteet ja ümbruskond). On väidetud, et golfarite tajutud väärtus (näiteks emotsionaalne väärtus, sotsiaalne väärtus, funktsionaalne hinnavahe ja teenuse kvaliteedi väärtus) mõjutab nende uuestikülastamise kavatsusi ning nad naaseksid sihtkohta, kui see rahuldab nende individuaalseid eelistusi. Lisaks on uuritud rahulolu mõju golfarite käitumiskavatsustele ja leitud, et üldine rahulolu mõjutas oluliselt nende soovi sihtkohta naasta (Song et al., 2022).

Tugeva konkurentsipositsiooni hoidmiseks peavad sihtkohad omama tasakaalustatud tooteportfelli. See hõlmab olemasolevate toodete arendamist nii, et nõrkused saaksid ületatud, aga ka uute toodete väljatöötamist, et uurida sisemisi tugevusi ja turuvõimalusi. See võib hõlmata mitmekesistamisstrateegia vastuvõtmist, mis keskendub uutele turgudele mõeldud uutele toodetele. Mitmekesistamisstrateegiaid seostatakse tavaliselt katsega meelitada ligi kõrge lisandväärtusega turistide segmentidele, mis eeldatavasti kasvavad. Paljud sihtkohad on määratlenud golfiturismi üheks selliseks turuks, kuna golfituristidel on suuremad sissetulekud võrreldes teiste väljakujunenud turismisegmentidega, mis toob kaasa omakorda suuremad keskmised kulutused sihtkohas. Lisaks on golfiturismi peetud turismi hooajalisuse vähendamise vahendiks, eriti sihtkohtades, mis on traditsiooniliselt sõltuvad päikese- ja mereturismist (Moital et al., 2013).

Turistide sihtkoha valikul on nende otsuses palju erinevaid tegureid. Täpselt samade sotsiaalmajanduslike ja demograafiliste omadustega inimesed või pered võivad valida väga erinevaid sihtkohti. Turistide reisieelistused on erinevad ja reisi lõppsihtkoha valik ei ole iseseisev üksik otsus, vaid viimane otsus seda määravate erinevate valikute ja tegurite hulgast (Pellegrini & Scagnolari, 2021). Väidetakse, et turistid seisavad silmitsi viie etapilise otsustusprotsessiga. Esiteks peavad inimesed otsustama, kas üldse reisida teatud aja jooksul või mitte. Teiseks peavad reisijad hindama oma turismikulude eelarvet.

Kolmandaks peavad nad eelarvet arvestades kindlaks määrama oma reisimise sageduse ja viibimise kestvuse. Neljandaks, kui kuupäev ja viibimisaeg on kindlaks määratud, peavad turistid valima, millist turismisihtkohta külastada. Lõpuks, kui on välja selgitatud kõik eelnevad neli punkti, valitakse välja meelepärane sihtkoht, mis täidab reisija eelpool loetletud soove ja tingimusi, ning alles siis valitakse välja lõpp sihtkoht ja viis kuidas sinna reisida (Eugenio-Martin, 2003). Samuti tuleb rõhutada, et turistidel võivad tekkida erinevad piirangud, kui nad teevad neid valikuid. Näiteks võib viibimise kestus sõltuda turistide ajast ja rahalise võimaluse olemasolust. Samamoodi võib transpordivahendite kättesaadavus mõjutada teostatavate sihtkohtade valikut või välistada järgnevaid reisivalikuid (Hyde & Laesser, 2009).

Viimastel aastakümnetel on golfist saanud mitte ainult populaarne spordiala, vaid ka vaba aja veetmise turismi tegevus, millel on märkimisväärne majanduslik mõju. Golfiturism on kõrge lisandväärtusega nišisektor, kuna enamik kõrgema sissetulekuga golfimängijaid kulutab sihtkohtades rohkem kui massituristid (Tassiopoulos & Haydam, 2008).

Vastavalt R&A 2019 aastal avaldatud raportile "Golf üle maailma" on maailmas kokku 38 081 golfiväljakut, mis paiknevad 206 riigis ja sõltuvates territooriumites. Siiski asub enamik golfiväljakutest, 80%, kümne peamise golfiriigi seas: Ameerika Ühendriigid, Ühendkuningriik, Jaapan, Kanada, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Austraalia, Lõuna-Korea ja Hiina. Enamik golfiväljakutest üle maailma asub läänepoolkeral. Ameerika Ühendriigid juhivad maailma arvestust üle 16 000 väljakuga. Sellele vaatamata on USA väljakute madal tihedus vaid 0,004 väljakut ruutmiili kohta, mis näitab, et väljakud on üle maa laiali. Teisalt on Suurbritannia kümne parema hulgas kõige rohkem golfikeskne riik, tihedusega 0,033 väljakut ruutmiili kohta. Inglismaal on 2213 väljakut, mis jagunevad 50 346 ruutmiili peale, mis tähendab üht väljakut iga 22,8 ruutmiili kohta. Huvitav erand ülemaailmses edetabelis on Jaapan, millel on teine kõrgeim golfiväljakute arv maailmas ja on ainus mitte ingliskeelne riik esikümnes (*Which Country Has the Most Golf Courses in the World?*, 2023). Kokku on Euroopas ligi 8940 golfiväljakut, mis on 23% kogu maailma golfiväljakutest. Lähiaastatel on lisandumas 151 golfiväljakut. (Heath, 2022)

Nagu numbrid näitavad, on golf väga populaarne spordiala ja kogub järjest populaarsust juurde.

1.2. Nõuded golfiturismi sihtkohale ja golfiraja elementidele

Golf, mis varem oli seotud pigem ühiskonna privilegeeritud liikmetega, on nüüdseks haaranud inimesi erinevatest eluvaldkondadest seda spordiala harrastama. Tänu sellele on üle kogu maailma kerkinud golfklubisid. Konkurents on tihe ja klubid võistlevad uute liikmete värbamise ja vanade liikmete hoidmise nimel, lubades igale golfarile "tipptasemel" golfiväljakut. Siiski ei seisne dilemma mitte selles, kust leida parim väljak, vaid kuidas leida see õige. Selleks on pandud kokku nimekiri, mille põhjal teha lihtsam valik. Antud alapeatükis antakse ülevaade golfiturismi sihtkohast, nõuetest golfiturismi sihtkohale ning golfiturismi sihtkoha eripäradest.

Golfiturimisihkoha põhilised omadused, mis on olulised golfisihkoha jaoks, on mugavalt ligipääsetav sihtkoht, kuhu inimesed reisivad, eesmärgiga mängida kvaliteetsetel golfiväljakutel, nautides head kliimat, majutust ja toitu. Lisaks omadused, mis peaksid olema seotud sihtkohaga, et eristada seda teistest golfisihkochtadest, st millised omadused peaksid olema sihtkoha iseloomu tuumikuks – kliima, golfiväljakute kvaliteet, kättesaadavus, gastroomia ja turvalisus (Pereira et al., 2015).

Golfiturism, alternatiivne turismivorm, hõlmab inimeste liikumist nende tavapärasest elukohast eemale, et osaleda otseselt või kaudselt golfiüritustel või golfipuhkustel. Tänapäeval on golfiturism üks turismi suuremaid sektoreid, kuna see kaasab suuri väljaminekuid tegevaid külastajaid (Kamal & Negi, 2022).

Alternatiivne turism on defineeritud kui turismivorm, mis on kooskõlas looduse, sotsiaalsete väärtuste ja kohalike inimeste väärtustega, võimaldab positiivset suhet nii külastajate kui ka kohalike inimeste vahel ning võimaldab neil jagada oma kogemusi. (Wearing & Neil, 2009) Alternatiivsed turismivormid võivad meelitada ligi erinevaid turiste, samal ajal minimeerides massiturismi negatiivseid mõjusid. Üks esilekerkiv alternatiivse turismi vorm on sporditurism, mis tõmbab ligi kõrge sissetulekuga turiste. Golfiturism mängib olulist rolli sihtkoha positsioneerimisel, aitab kaasa võõrustaja

sihtkoha infrastruktuuri täiustamisele, pakub töövõimalusi ning kompenseerib ka tavapärase turismi hooajalisust. Kõigi nende tegurite tõttu kaasavad peamised turismisihtkohad ja riigid maailmas golfi oma turismiplaanidesse ning täiustavad ka selle spordiala taristut (Hudson & Hudson, 2014).

Golfiväljaku standardid on oluline element, mis võimaldab tõhusat tulemuspõhist juhtimist, mis aitab optimeerida ressursside kasutamise tõhusust ja saavutada mängijate rahulolu. Seetõttu on oluline välja selgitada, millised kriteeriumid on optimaalse golfiväljaku haldamiseks olemas. Tulemused näitavad, et ressursid on ja jäävad golfiväljaku jõudluse piiravaks teguriks, kuid mängijate ootus "kvaliteedi" suhtes jääb kõrgeks. Väljaku standardite väljatöötamine aitab võimaldada teatud paindlikkust, mis tähendab, et väljakuhalduritel ja klubi ametnikel on suurem võimalus määrata kindlaks, kuidas nad saavad tasakaalustada kättesaadavate ressursside kasutamist, vastates samal ajal mängijate ootustele (S. Brown & Fry, 2022).

Golfiväljakute puhul on olulised nüansid raja arhitektuur, mis golfis tähendab radade paigutust ja ühendust ning määratleb suuna, kuidas radu mängitakse. Väljakut valides saab teada, kas saab mängida eri suundades või on kindel mängumuster. Paljudele mängijatele ei paku samas suunas mängimine huvi ning mitmekesine radade valik kogu golfiväljakul annab võimaluse treeninguks. Oluliseks peetakse ka raja kujundust, mis määrab, kas väljak suudab pakkuda lõbusat ja väljakutsuvat kogemust, mida iga mängija soovib. Need tegurid võimaldavad või takistavad soovitud löögi sooritamist (Timberstone, 2021). Viis disainipõhimõtet, mis on esile kerkinud – esteetika, looduslikkus, mängitavus, originaalsus ja strateegia. Need disainipõhimõtted ühinevad, et pakkuda mänguväljakut, mida erineva oskustasemega mängijad saavad nautida. (Pugh, n.d.) Parima golfiväljaku valimisel on radade mitmekesisus oluline, kuna see määrab üldise mängu kogemuse. Ideaalsel väljakul on erineva pikkusega, lühikesed ja sirged rajad, mida saab mängida eri suundades. Selle saavutamiseks peab olema rajal piisavalt ruumi, sest väike ruum tähendaks eelmainitud omaduste piiramist (Timberstone, 2021). Sõltuvalt mängija oskuste tasemest peab arvestama väljaku kujunduse, kaldenurga ja üldise raja keerukusega. Valides liiga keerulise arhitektuuriga raja algajale mängijale,

võib see pärssida mängija kogemust ja ka vastupidi – valides liiga lihtsa raja kogenud mängijale, võib mäng olla pigem väljakutset mitte pakkuv kui hea mängukogemuse saamine. Üldiselt peaks hea golfiväljak pakkuma mõistlikke väljakutsetasemeid, mitte liiga keerulisi ja mitte liiga lihtsaid. Raskuse ja mängitavuse vahel peaks olema tasakaal, et motiveerida mängijat arenema ja uusi oskusi omandama. Liiga raske raja loomine võib heidutada amatöörmängijaid ja liiga lihtne rada ei paku piisavalt mängurõõmu edasijõudnud mängijale. Golfarid ei soovi olla seotud golfiväljakuga, kus *tee* aja broneerimine on raske või peaaegu võimatu. Mängija oskuste parandamiseks on oluline regulaarne mängimine ning parim aeg treenimiseks on see, mis sobib mängijale paremini. Seega on soovitatav valida väljak, kus on paindlik ajakava, kus saab mängija *tee* aja broneerida vastavalt vajadusele. Veelgi parem oleks kui golfar saab valida klubi liikmeks astumise, kus antakse liikmetele eelis aegade broneerimiseks ja mängija saab rajale minna ilma ajapiiranguta (Timberstone, 2021).

Selleks, et mõista golfi ja golfimängu paremini, tuleks lahti seletada mõningad golfialased (inglisekeelsed) terminid nagu näiteks *caddie*, *fore*, *tee box*, *green*, *fairway*, *green fee*, *bunker*, *driving range*, *tee time*.

Caddie on isik, kes on palgatud golfarite golfikotte kandma ja väljakualast nõu andma kogu ringi vältel. *Caddiel* on sageli täiendavaid väljakuteadmisi ning nad aitavad mängija sooritust parandada. *Fore* on hüüatus, mida tehakse, kui golfipall võib tabada või jõuda liiga lähedale teistele mängijatele. *Tee Box* on ala, kus tehakse iga augu alguses avalöök. Golfipall asetatakse alati vastavate märkide taha, et vältida trahve. *Green* on kõige madalamaks niidetud muruga ala, kus asuvad auk ja lipp. *Fairway* on madalaks niidetud muruga ala *tee boxi* ja *greeni* vahel, kuhu soovitakse ideaalis oma avalöök maanduda. (Paige, 2023) *Green fee* – tasu, mida makstakse, et saaks konkreetsel golfiväljakul mängida. Golfiväljakute *green feed* sõltuvad erinevatest teguritest. Siin on välja toodud neli mõjutavat tegurit:

1. Mängija staatus: kas mängija on amatöör või professionaal, klubi liige või külaline, mõjutab tasusid. Lisaks on 18 auku tavaliselt soodsam kui 9 auku. Kui soovitakse kiiret ringi mängida on 9 auku hea valik.

2. Nädalapäeva valik: nädalapäev, mil väljakut külastatakse, on oluline, olgu selleks siis nädala sees või nädalavahetus. Tavaliselt on nädalavahetustel golfiväljakute tasud kõrgemad kui nädala sees.
3. Kellaaeg: väljaku külastamise kellaaeg võib mõjutada tasusid. Mõned väljakud võivad pärast kella 17.00 kehtestada soodsamad hinnad.
4. Vanus: lapsed ja pensionärid võivad saada allahindlusi, aga seda mitte alati. (Best of Golf, 202)

Bunker on takistus, sageli lohk või süvend, mis on tavaliselt täidetud liivaga. Mõnel juhul võib *bunker* olla ka muruline süvend golfiväljakul. *Driving Range* (tuntud ka kui harjutusala) on väljaku või eraldi rajatise ala, mida kasutatakse treenimiseks. Seal saab osta golfipalle, mida lüüa ilma et peaks neid ise kokku korjama. *Tee time* tähendab ajareserveeringut, mis on tehtud golfiringi alustamiseks. Näiteks kui mängijal on kell üheksa *tee time*, tähendab see, et peab olema 1. *tee* juures ja tegema avalöögi kell üheksa. (PGA.org, n.d.) Nende põhiliste väljendite endale selgeks tegemine aitab mängu paremini mõista ja kiiremini selgeks teha.

1.3. Golfituristide ootused ja vajadused

Selleks, et olla edukas golfiturismi sihtkoht, tuleb selle arendamisel arvesse võtta golfituristide ootusi ja nõudmisi, mida üks konkurentsivõimeline golfiturismi sihtkoht pakkuma peaks. Lisaks tuleb teenuste valiku puhul olla teistest eristuv ja suhtuda külalistesse personaalselt. Antud alapeatükis tuuakse välja golfituristide peamised ootused ja vajadused golfisihthokas.

Varasemalt on läbi viidud uuring, mille raames on kasutatud faktoranalüüsi tajukaartide loomiseks golfisihthokade konkurentsipositsioonide kindlakstegemiseks. Teadmine peamistest kriteeriumitest, mida golfituristid kasutavad konkureerivate golfisihthokade hindamiseks, nende suhtelisest olulisusest ja erinevate golfisihthokade asendist iga olulise tuletatud tajumõõtmega järgi, on oluline toetada sihtkoha juhte paremate otsuste tegemisel, mille eesmärk on haarata golfituristide eelistusi ja valikut nende valduses olevate golfisihthokade osas (Jorge & Monteiro, 2011).

Golfisihukohtade hinnatavad atribuudid:

Sihukohaga seotud atribuudid:

- kaunis loodus,
- meeldiv kliima,
- hea valik turismiobjekte,
- hea kohaliku rahva külalislakhus ja sõbralikkus,
- hea turvalisus,
- hea gastronoomiakvaliteet,
- hea hinna ja kvaliteedi suhe,
- mitmekesine ostuvõimaluste valik,
- hea juurdepääsetavus,
- meeldiv õõelu ja meelelahutus,
- sobiv arv golfiväljakuid (Kiss, 2014).

Golfimängijad kasutavad kolme peamist tajumõõdet, kui hinnatakse analüüsi all olevaid golfisihukohti. Need tajumõõdtmed on "golf", mis on seotud golfiväljakute atribuutidega, "külalislakhus ja väärtus", kajastades hinna-kvaliteedi suhet ning sihkoha külalislakhus ja turvalisust ning mõõde "meelelahutus ja vaba aeg", peegeldades turismisihukohta poolt pakutavate täiendavate tegevuste võimalust, eelkõige meelelahutuse ja vaba aja veetmise võimaluste vallas

Golfiväljakutega seotud atribuudid:

- rahvusvahelise lennujaama lähedus (1 tund või vähem reisiaega),
- tee-aegade lihtne broneerimissüsteem,
- sobivad *green feed*,
- väljaku arhitektuur ja konkurentsivõime,
- hea väljaku hooldus,
- meistrivõistluste golfiväljak,
- väljaku hinnang rahvusvahelises reitingus,
- hea *pro-shop*,

- hea klubihoone,
- head harjutus- ja treeningvõimalused,
- rajatiste kvaliteet (Jorge & Monteiro, 2011).

Eelnevalt välja toodud loetelu koondab kokku väga selgelt kõik vajalikud golfiväljaku atribuudid, mida võtavad golfaris arvesse oma järgmist golfireisi planeerides. Järgnevas peatükis on toodud esile need kriteeriumid mängivad suuremat rolli, millised väiksemat rolli sihtkoha valiku puhul.

2. GOLFITURISMI ARENDUSVÕIMALUSED ESTONIAN GOLF & COUNTRY CLUB´IS

2.1. Ülevaade Estonian Golf & Country Club´ist

Antud alapeatükis antakse ülevaade EGCC keskusest ja analüüsitakse EGCC keskuse hetkeolukorda. Seejärel kirjeldatakse uuringumeetodit ning tutvustatakse uuringu korraldust. Golfiturismi sihtkoha arendusvõimaluste väljaselgitamiseks on esmatähtis mõista golfituristide ja golfikeskuse küllastajate peamisi soove ning vajadusi. Selleks on vaja teostada uuring Estonian Golf & Country Club´i küllastanud golfimängijate seas.

EGCC klubi tegutseb juba aastast 2005 ja tänaseks on klubiliikmeid 650, kes tasuvad hooajamaksu ehk *greenfeed*. Mänguringide arv oli aastal 2023 ligikaudu 32 000, millest 6000 ringi mängisid golfituristid, kellest omakorda soomlasi oli 4800. Lisaks HCPI pidamisele ja koduklubiteenustele on võimalik soetada aktsia AS EGCC´s, kes omab ja haldab Jõelähtme golfiväljakuid. EGCCs on üle 400 aktsionäri, kellele kuulub üle 50% aktsiaseltsist. Tänu aktsionäride panusele aastatel 2003–2007 suudeti EGCC valmis ehitada. Ehitamiseks saadud vahendid saadi läbi aktsiaemissioonide ja aktsiate emiteerimise, kuhu investeerisid tavalised golfimängijad ja klubiliikmed, kellel enamikul on üks-kaks EGCC aktsiat. Aastal 2024 klubil ühtegi aktsiat müügis ei ole, kuid soovi korral saab turult aktsiaid osta. EGCC´l on hetkel neli erinevat kehtivat aktsiapaketti, mis omavad erinevat sisu ja vastavalt sellele pakuvad ka erinevaid eeliseid ja soodustusi. Olemas on A-aktsia, mis annab hooajalise mänguõiguse, B-aktsia ehk pereaktsia, C-aktsia ehk väike firmaaktsia ja D-aktsia ehk suur firmaaktsia. Nii mõnigi välismaalane, kes 2005. aastal aitas klubi ja ostis aktsiaid, on tänaseks vanuse tõttu oma mänguringide hulka vähendanud. Paljud ei mängi golfi enam Eestis ja on nõus aktsia edasi müüma aktiivsetele Eesti mängijatele (Estonian Golf..., 2024).

EGCC kaks golfiväljakut asuvad Läänemere rannikul, Jägala jõe suudmealal, vähem kui pooltunnise autosõidu kaugusel Tallinnast, Jõelähtme vallas. Jõelähtmes saab mängida kahel eripalgelisel täismõõtmes väljakul: 18-rajalisel Sea Course´il ja 9-rajalisel Stone

Course'il. Lisaks on ka Stone Course'i rüppe rajatud 9-rajaline PAR3 Course, kus saavad harjutada algajad golfarid.

Sea Course on *championship*-väljak – oma golfiradade pikkuse ja keerukusega pakub väljakutseid ka kõige kõrgema tasemega golfimängijale. Põlismetsa sisse rajatud golfirajad ulatuvad mereni ja Jägala jõeni ning kõrguste vahe ulatub kuni 40 meetrini. Tammealleed, vanad kivirahnud ja looduslikud tiigid on lubanud Jõelähtmesse rajada sellise golfipärli, mida naljalt maailmas ei leia. Väljak on mitmel korral valitud Golf World Magazine'i poolt Euroopa TOP 100 väljaku hulka. Esimest korda valiti väljak parimate sekka 2009. aastal, kus Sea Course hinnati 95. koha vääriliseks, 2013. aastal valiti Sea Course 83. kohale. 2022. aastal valiti väljak golfiajakirja Golf World saja parima Euroopa x-faktoriga väljaku hulka (Estonian Golf..., 2024).

Tuultele avatud Stone Course'ist õhkub vanadele briti väljakutele omast *links*-meeleolu. Paekivist tasandikule kadakate, taastatud kiviaedade ja riikliku kaitse all olevate muinsusmärkide vahele on rajatud üheksa erist golfirada, kus igal rajal on rääkida oma lugu. Tasakaaluks jutustavad aga kümned ja kümned muinasmärgid ja -leiud loo enam kui 5000 aasta vanuse paiga ajaloost (Estonian Golf..., 2024).

Lisaks kahele täismõõtmelisele rajale kuulub klubi juurde ka rehielamut meenutav klubimaja ning restoran, mille terrassilt avaneb imeline vaade metsale ja merele. Asudes vaid mõne sammu kaugusel golfi- ja harjutusväljakutest ning Jõelähtme Golfiakadeemiast on see golfiklubi tegemiste ja toidunautimise keskpunktiks. Klubimaja läheduses laiuvad harjutusväljakud sobivad erinevate löögitehnikate harjutamiseks kui ka bunkritest löögi harjutamiseks. Driving Range'il on pikkust 250 meetrit ja seal asuvad ka katusealused löögikohad, et ka vihma korral saaks mängu harjutada.

Selleks, et olla rahvusvaheliselt tuntud ja tunnustatud golfikeskus, võõrustab EGCC pea igal aastal rahvusvahelisi võistluseid ja on alates 2005. aastast European Tour Destinations'i liige, mis annab otseühenduse golfimaailma parimatele *teadmistele*.

Lisaks on Estonian Golf & Country Clubil GEO Foundation for Sustainable Golfi sertifikaat, mida antakse välja vaid nendele golfikeskustele, kel on jätkusuutlik ja keskkonnasõbralik mõtteviis (Estonian Golf..., 2024).

EGCC pakub hetkel oma küllastajatele järgnevaid teenuseid:

- võistlused ja üritused,
- treeningud ja eratunnid,
- golfidemod ja Green Cardi kursused,
- EGCC logotoodetega Pro Shop,
- riietusruumid, saunad,
- seminariruum, Wi-Fi,
- driving Range ja harjutusväljakud,
- golfiautode ja golfikeppide laenutus,
- iseteeninduslik kohvipunkt ja rajakohvik,
- Jõelähtme Da Vinci Golfirestoran ja Captain's Lounge.

Nimetatud teenused, nende sisu ning kvaliteet võivad tihti saada määravaks golfituristidel sihtkoha valikul. Lisaks mõjutab otsust ka väljakute kvaliteet ja sihtkohas pakutavad lisategevused ja -teenused (Brown & Feito, 2020). Kuna golfimängijad on väga teadlikud oma vajaduste ja ootuste suhtes, on golfikeskustel äärmiselt oluline järgida antud teenuste kõrget kvaliteeti, et olla eelistatud sihtkohtade hulgas.

2.2. Uuringu kirjeldus

Uuringu eesmärgi täitmiseks ja Eestit külastavate golfituristide ning kohalike golfimängijate peamiste motiivide väljaselgitamiseks, viiakse lõputöö uurimuslikus osas läbi poolstruktureeritud intervjuud valitud sihtrühma esindajate seas.

Intervjuu meetod kuulub kvalitatiivsete meetodite hulka ja seda meetodit on kirjeldanud Denzin, 2008 väga tabavalt „kvalitatiivsed uurijad uurivad asju nende loomulikes keskkondades, püüdes mõista või tõlgendada nähtusi inimeste antud tähenduste kontekstis“. Poolstruktureeritud intervjuu peamine eelis seisneb selles, et see võimaldab

intervjueeritaval anda avatud vastuseid, mitte lihtsalt jaatavaid või eitavaid lühivastuseid. Lisaks on poolstruktureeritud intervjuu kvalitatiivse uurimistöö jaoks parem valik võrreldes muude meetoditega, kuna võimaldab uurijatel koguda ja omandada rohkem infot ja tõendeid intervjueeritavatelt, arvestades uurimistöö fookust. Teiseks võimaldab poolstruktureeritud intervjuu paindlikkust ja kohanemisvõimet uurijatele nende suuna säilitamisel ja suunamisel võrreldes struktureerimata intervjuuga, millel puudub siht ja struktuur. (Mashuri et al., 2022) Uuringu eesmärk on mõista nii kohalike golfimängijate kui ka Estonian Golf & Country Club'i keskust külastavate golfituristide peamisi ootusi ja vajadusi golfikeskuses ja -sihtkohas. Uuringu läbiviimiseks on valitud poolstruktureeritud intervjuu eelnevalt välja toodud põhjustel – selle abil annavad intervjueeritavad avatud vastuseid, uurija saab esitada suunavaid küsimusi, tänu millele jõutakse vajalike vastusteni hõlpsamalt. Vestluse abil saab ka teada, millised on peamised mõjutegurid golfituristide reisiotsuste tegemisel. Hiljem kokkuvõtet tehes, saab tulemusi võrrelda eelnevalt teoorias osas käsitletuga.

Poolstruktureeritud intervjuu käigus vesteldakse korraga ühe vastajaga. Kuna küsimused on nii avatud kui ka suletud, siis võib vestluse käigus juurde tulla uusi küsimusi, mis võib vestluse viia uuele tasandile ja anda lisainfot antud teema kohta. Uuringu tulemused jagati kõige sagedamini esinenud märksõnadeks, millest tehti tabel (vt lisa 3), mille järgi hakati tulemusi analüüsima. Nende samade analüüsi tulemuste järgi, on võimalik hiljem teha järeldused ja ettepanekud EGCC edasisteks arengutegevusteks.

Intervjuu küsimuste koostamiseks kategoriseeris autor esmalt varasemalt teoorias osas käsitletud alateemad (vt tabel 1).

Tabel 1. Intervjuu küsimuste teemade jaotus ja kasutatud allikad

Küsimuse number	Teooriaosas käsitletud alateemad	Autorid	Aasta
1, 5, 6 2, 3, 6	Golfikeskuse komponendid Golfituristide ootused ja vajadused, lisandväärtused	Moital Brown, C., & Feito, Y Tassiopoulos & Haydam Song Eugenio-Martin Lu, E. H.-C., Fang, S.-H., & Tseng, V. S	2013 2020 2016 2022 2003 2016
4, 7 8	Sihtkoha atraktiivsus Lisategevused golfiturismi sihtkohas	Pellegrini & Scagnolari Csirmaz & Pető <i>Why Golf Tour Operators Are Set to Thrive</i>	2021 2020 2023

Intervjuu küsimuste koostamisel võeti arvesse varasemalt teooria osas käsitletud teemasid ja alateemasid (vt lisa 1). Kuna intervjuud viidi läbi ka väliskülastajatega, kellele saadeti intervjuu küsimused inglise keeles, siis on koostatud kaks erinevat kava (vt lisa 2).

Uuringu sihtrühmaks võeti nii EGCC klubiliikmed kui ka golfituristid, st välisriikide golfimängijad, kes on külastanud EGCC golfikeskust. Lisaks oli üheks tingimuseks see, et intervjuueeritav on mänginud golfi varasemalt teistes välisriikides. Selle tingimuse eesmärgiks oli, et vastajad saaks võrrelda erinevate golfikeskuste külastuskogemusi ning võimaldada autoril tulemustest paremini järeldusi teha ja parendusettepanekuid esitada. Intervjuude käigus uuriti, millised tegurid mõjutavad EGCC külastajate reisiotsuseid ja/või golfiklubi valikut ning nende üldist hinnangut golfikeskusele. Enne intervjuu läbiviimist küsiti vastajatelt kas nad vastavad neile kahele tingimusele ja see järal jätkati intervjuu küsimustega.

Uuritavatega võeti ühendust 2024 aasta veebruari lõpus ja intervjuude läbiviimine toimus märtsi kuu jooksul. Kuna autoril on endal piisavalt sidemeid nii golfikeskust külastanud klubiliikmete kui ka välisturistide seas, alustati intervjuude läbi viimist nende külastajatega kõigepealt. Kokku pöörduti 8 golfimängija poole ja andmeid koguti veebruari lõpust märtsi keskpaigani. Kõik vastajad jäävad analüüsi raames anonüümseks aga intervjuueerijale on teada vastajate vanus, sugu ja rahvus. Kõik intervjuueeritavad andsid intervjuu salvestamiseks oma nõusoleku. Andmete transkribeerimine ja analüüs

toimus koheselt pärast intervjuu läbi viimist. Intervjuud said ka deduktiivselt kodeeritud. (Ginsberg & Huff, 1992) Intervjueeritavaid eristati koodidega I1–I8. Vastajad kodeeriti vastamise järjekorras, millest tulid sümbolid I1–I8. I sümboliseerib intervjueeritavat ja number näitab vastaja järjekorra numbrit. Seejärel võrreldi vastuseid varasemalt töös käsitletud teooriaga, lähtuvalt millest tehakse ettepanekud Estonian Golf & Country Club'ile edasiseks arendustegevuseks.

2.3. Uuringu tulemused ja analüüs

Antud uuringus osales kaheksa golfimängijat, kes on külastanud nii EGCC golfikeskust kui ka mänginud mujal maailmas. Küllastajate seas oli nii regulaarseid EGCC klubiliikmeid, kui ka neid, kes on korra paar EGCCs mänginud, kas siis golfireisi ajal või võistluste raames. Kohalike mängijatega võeti ühendust telefoni ning e-maili teel, et leppida kokku sobilik aeg intervjuu läbiviimiseks. Intervjuud viidi läbi nii kohtumiste kui ka Zoomi teel. Kõige lühem intervjuu kestis 10 minutit ja kõige pikem intervjuu võttis aega 60 minutit. Intervjuud salvestati ning transkribeeriti koheselt pärast intervjuu läbiviimist. Väliskülalistele saadeti küsimused e-maili teel.

Selleks, et saada ülevaade golfarite ootustest ja vajadustest nii golfiklubis endas kui ka golfiturismisihtkohas, kodeeriti enim esile tulnud märksõnad (vt lisa 3). Intervjuud algasid küsimusega, milliste kriteeriumite alusel valitakse golfiturismisihtkoht ja millised tegurid seda otsust mõjutavad. Intervjueeritavate vastustest selgus, et sihtkoha valiku puhul on kaheks kõige olulisemaks faktoriks kliima ja teenuste hind. Teiseks väga oluliseks punktiks pidasid golfimängijad golfiklubi mainet ehk standardit. See oli oluline nii väljaku kui ka pakutavate teenuste puhul. Mõlemad punktid olid mainitud I3 vastuses, kus öeldi „Et oleks otselend, soe kliima (räägime olukorrast, kus Eestis enam mängida ei saa) võiks 100 pluss miinus olla (autori märkus- hinnatase võiks jääda ühe mänguringi kohta 100 euro ringi), aga pole lugu kui kallim, erist uuringut ei tee, aga näiteks Iirimaa, Inglismaa on juba iseenesest Standard (autori märkus – selle lausega peeti silmas, et Iirimaa ja Inglismaa klubides mängimise eest ollakse nõus rohkem maksma, sest neil klubidel on kõrge standard). Vastaja I5 on aga vastanud, et „valikut mõjutavad eriti teenuste hind ja kvaliteet ning golfiväljaku standard.“ Samas analüüsis I8 hinda teise

nurga alt „välismaal olles vaatan eelkõige hinda ja kui on liiga odav *green fee*, siis tavaliselt sinna ei planeeri minna. Eestis olles ilm kindlasti mõjutab, aga kui oled golfimängija, siis 2–3 korda nädalas lähed ikka mängima ja teed oma nädalakava ka ilmast olenevalt.“ Lisaks märgiti ära oluliste punktidenä, et oleks lihtne ligipääs golfikeskusele. Olemas peavad olema otselennud ja ka kohapeal olles peab liikumine olema mugav ja lihtne. Lisaks toodi ka välja toidu olulisus aga ka broneerimissüsteemi lihtsus ja vabade aegade olemasolu. Oluliseks peeti ka pesemisvõimalusi, koos olemise kohta, et oleks mõnus muljetada pärast mängu. Määrava tähtsusega on ka restorani olemasolu, kus pakutakse mõistliku hinna ja kvaliteediga toitu ja snäkke, sest pärast pikka golfipäeva soovitakse ennast kosutada mõnusa söögi ja joogiga ja paarilistega muljeid vahetada. Konkreetne vastus I3 eelnevalt välja toodud kriteeriumite kohta kõlas järgnevalt – „Kahtlemata kuidas vastu võetakse, pesemisvõimalused ja muidugi et mängueelset ja -järgset õlut oleks mugav juua, keskmises hinnaklassis resto oleks boonuse.“ Uuringust selgus, et golfimängijad peavad kõige olulisemaks väljaku kvaliteeti ja see on ka määrav tegur golfisihhkoha ja/või klubi valiku tegemisel. Lisaks peetakse oluliseks mängutempot, millega mängida saab ja seltskonda, kellega golfirajal koos viibitakse. Väga tähtis on kliima ja kvaliteetne teenus, korraliku klubimaja olemasolu ja külalislahkust hinnatakse ka väga kõrgelt. Täiusliku golfikeskuse atribuutid on kindlasti kvaliteetne väljak, klubi väärikus ja sõbralik teenindus. (I8) Huvitav termin tuli I4 vastusest, et „kindlasti annaks juurde kui väljaku ümber on rajatud oma „kommuun“, mis toetab külastatavust ja loob autentse ümbruskonna, kus toimub ka päriselu.“ Lisaks ütles sama vastaja, et „golfimängijale loob suurimat väärtust väljak ise, sest seal veedetakse enamus ajast ja see on ka kogu ettevõtmise mõte. St, et väljak peab olema hästi hooldatud, kaunilt planeeritud ja ka väljakutsuv. (Autori märkus- „väljakutsuv“ selles mõttes, et väljak peab olema piisavalt raske ja huvitav, et mäng tekitaks põnevust ja hasarti.) Kui kõik need eeldused on loodud, siis loob väärtuse tervik, mille hulka kuuluvad klubimaja koos restoraniga, kus aega veeta nii üksi kui peredega, muud aktiviteedid (nagu piljard, male vms tubast kui ka tennis, kriket vm õues).“

Uuringust selgub, et liikmelisuse tasu (*green fee*) peavad kõrgeks kõik vastajad. Hetkel ei vasta väljak sellele kvaliteedile, millele võiks sellise hinna puhul vastata. Väga tabavalt

ja positiivses noodis on liikmelisuse tasu kokku võtnud vastaja I3, kes ütles: „EGCC liikmelisus on hästi hinnastatud eeldusel, et kõik pakutavad teenused on oodataval tasemel. St et EGCC võimalused on head ja tervik Eestis parim. Kahjuks jääb rada tihti mõnele konkureerivale täna veel alla, kus *green*´id on kuni juuli-augustini kehvapoolsed, bunkrites pole liiva jne.“

Lisaks tõi I2 välja, et „aktsionäriks olemine ei anna ühtegi tajutavat eelist ja et selle hinnataseme juures peab kvaliteet vastama...on veel kõvasti arenguruumi.“ Vastaja I3 lisas aspekti, et sama tasu eest saab mängida põhimõtteliselt 3 korda 9 auguga rada. I6 tõi sisse uue aspekti, et võiks olla nõ lapsevanemate paketid, et kes ostavad aastase paketi aga pole laste tõttu võimalik nii palju mängimas käia, siis paketi hind oleks soodsam.

Samas tõi intervjuueritav I8 välja nüansi, et „EGCC on küll keskmisele eestlasele kallis, aga EGCC on pigem vähestele mõeldud, kui kogu ühiskonda vaadata. Teenus hetkel napilt vastab (hinnale), aga on ääre peal arvestades nt *green fee* täishinda. Hooajatu osas vastab täielikult arvestades näiteks aastatu jagatuna radade hulga ning hooaja pikkusele, mis on EGCCs pikem paar kolm nädalat, kui teistes klubides.“

Selleks, et teha järeldused, millised kriteeriumid on golfimängijate jaoks kõige olulisemad nii golfiturismi sihtkoha valikul kui ka golfikeskuses, palus autor vastajatel hinnata erinevaid mõjureid 4 palli süsteemis. Intervjuueritavate vastustest selgus, et kõige olulisem on väljakute arv ja nende kvaliteet, seda hinnati punktiga 4 – ehk kõige tähtsam – 6 korral ja hindegaga 2 ühel korral. Üks vastaja ei vastanud sellele küsimusele, tuues välja, kuna ei reisi lähtuvalt golfisihtkohast, ei pea vajalikuks ka sellele küsimusele vastata. Olulisuselt järgmisel kohal on soodne kliima, mida pidasid kõige olulisemaks kaheksast vastajast kuus. Hinnanguteparemaks seletamiseks, on koostatud sõnapilv, mis illustreerib golfimängijate ootusi ja vajadusi.

Joonis 1. Ilmestamaks kõige populaarsemaid märksõnu intervjuudest

Nagu antud uuringu tulemuste kajastusest selgub, tuli pea kõikide intervjuueeritavatega vesteldes välja sarnased seisukohad, milline võiks olla ideaalne golfikeskus ja millised on golfimängijate ootused. Golfireisi sihtkoha valiku tegemisel selgusid ka väga tugevad mõjurid, nagu näiteks kliima ja väljaku kvaliteet. Selleks, et olla edukas golfikeskuse arendamisel, tuleb arvesse võtta iga intervjuueeritava erinevaid soove ja tähelepanekuid ja püüda neid rakendada edasises arengutegevustes.

3. JÄRELDUSED JA ETTEPANEKUD ESTONIAN GOLF & COUNTY CLUB'I ARENDAMISEKS

Järgnevas alapeatükis tehakse vastavalt intervjuude tulemustele järeldused ja seejärel ettepanekud EGCC järgmisteks arendussammudeks. Ettepanekute tegemisel võeti arvesse varasemalt töö teooriaosas käsitletut, millega intervjuude tulemusi võrreldi.

Teoorias on välja toodud trend, mille kohaselt on inimesed reisisid muutunud järjest kriitilisemateks ja reisivad sihtkohtadesse, mis pakuvad lisandväärtust, millest tähtsaimateks on osutunud otselennud, meeldiv teenindus ja soodne kliima, (Lu et al., 2016) siis samad märksõnad esinesid ka uuringus. Pea kõik uuringus osalejad pidasid oluliseks sihtkohta reisimise mugavust, soodsat kliimat ja sõbralikku teenindust/vastuvõttu. Soodsa kliima kohta ei oska autor kahjuks ühtegi head soovitus golfikeskusele anda kui võib olla ainult, et vajadusel võiks olla näiteks vihmavarju/vihmakeebi rent.

Kuna golfimängija/turist on keskmisest maksujõulisem külastaja, siis seda enam tuleks tähelepanu pöörata klienditeeninduse professionaalsusele ja sõbralikkusele. Mida parem on kliendikogemus keskust külastades, seda tõenäolisemalt saab temast korduvkülastaja, kes soovib keskust ka oma sõpradele tutvustada. Golfimängu kogemus ei ole ainult see, mis toimub rajal vaid hõlmab tervet kogemust, alates broneerimisest, vastuvõtust, restoranist kuni ärasaatmiseni. (Song et al., 2022) Kuigi keegi vastajatest ei kritiseerinud EGCC restorani, klubimaja teenindust ega pädevust, teeb autor siiski ettepaneku pöörata tähelepanu meeskonna motiveerimisele, mille läbi tõsta üldist teeninduse ja teenuse kvaliteeti, mida hetkel peeti hinda arvestades madalaks.

Teiseks oluliseks trendiks ja märksõnaks uuringus oli mugav transport, kas siis sihtriiki või golfikeskusesse. Transpordivahendite kättesaadavus võib mõjutada teostatavate sihtkohtade valikut või välistada järgnevaid reisivalikuid. (Hyde & Laesser, 2009) Kuna uuringus osalesid nii välismaalased kui ka kohalikud golfimängijad, siis saab välja tuua, et turistid pidasid mugavat transporti väga oluliseks, 2 intervjuueeritavat ei vastanud sellele küsimusele ja kohalikud mängijad hindasid transporti sihtkohta oluliseks. Sellest

lähtuvalt teeb autor soovitusel kaaluda transfeeri pakkumise võimalust lennujaamast golfikeskusesse ja vastupidi. Seda võimalust võiks saada broneerida samal ajal kui broneeritakse endale tee aeg, mis teeks mugavaks oma reisi planeerimise ja muudaks keskuse kättesaadavamaks välisküllastajatele. Mugav transfeeri broneerimine on suur lisandväärtus ja ei ole keskusele ilmtingimata suur lisakohustus, sest erinevate ettevõtetega saab sõlmida lepingud teenuse kasutamiseks ja kui teenus ei osutu nii populaarseks, saab transeeri tellida ka üksikutel kordadel.

Mis puudutab restorani ja toiduvalikut, siis see ühtib EGCC restoranis pakutavaga nii teooria osas kui ka uuringus välja toodud punktidega, et küllastajad soovivad saada lihtsat ja kiiret menüüd, mida pärast pikka mängupäeva nautida. Oluline ei ole *a la carte* menüü ja erilised õhtusöögid, vaid see, et toit oleks maitsev, kiiresti saadaval, piisavalt tervislik ja vahelduv. Autori soovitusel restorani osas on jätkata hetkel pakutava menüüga, kus on valikus nii pastad, pizzad, salatid kui ka hommikusöök, supid ja tänavatoit. On selgelt näha, et EGCC juhid on kursis tänapäevaste trendidega ja teavad, mida golfarid ootavad ja soovivad ning seda on ka näha restorani menüüst ja uuringu tulemustest. EGCC'1 on olemas nii restoran, kus nautida kvaliteetset toitu ja jooki enne ja pärast mängu aga tuleb ka mainida, et on ka olemas rajakohvik, mis on Sea Course'i rajal pärast 5ndat/13ndat, kus saab osta võileibu, kohvi, karastusjooke jms. Lisaks on klubimajas olemas ka kohviautomaat, kus saab osta värsket kohvi ja külmi jooke ja kiireid snäkke, mida manustada või kaasa osta enne ja pärast mängu. Samas teeb autor ettepaneku, et pakkuda kaasaostmisvõimalust nii soolastele kui ja magusatele saiakestele ja võileibadele, mida manustada nelja-viie tunnise mängupäeva jooksul. Seda võimalust pakutakse küll rajakohvikus, mis on Sea Course'1 aga see võimalus puudub neil kes mängivad ainult ülemist rada ehk Stone Course'. Hetkel pakutakse küll klubimajas müslibatoone ja muhvineid aga võileivad ja saiakesed oleksid kindlasti hea lisa, mida pakkuda. Lisaks heale toiduvalikule peaks siiski pöörama tähelepanu teenindavale personalile, et ka nemad oleksid sõbralikud, meeldivad ja teadlikud nii pakutavatest toitudest kui ka golfi teenustest. Kuigi restoran ja klubimaja on nõ eraldiseisvad üksused, siis kokku luuakse ikkagi tervislik kooslus, mille puhul on vaja jälgida ühtset teeninduskultuuri.

Nii nagu selgitas välja uuring, toetas asjaolu ka teooria, et golfimängijate jaoks on kõige olulisem väljaku kvaliteet, vaheldusrikkus ja hinnastus, mis loob mängukogemuse ja määrab soovitusindeksi. (Jorge & Monteiro, 2011) EGCC väljakukvaliteedi ja hinna suhtes on oldud küll kriitilised ja öeldud, et hetkel ei vasta kvaliteet hinnale aga nähakse siiski lootust ja potentsiaali selleks. Kõrget hinda heitsid ette kõik vastajad, tuues välja erinevaid põhjuseid, alates sellest, et väljak ei vasta hetkel sellele kvaliteedile, mis hinna suhtes olema peaks, lõpetades sellega, et hinnastust võiks ehk muuta vastavalt sellele milline on küllastuste sagedus ja ka väljaku olukord. Kuigi töö autor teab, et ei ole lihtne pakkuda erinevaid pakette püsiküllastajatele, sest see eeldaks eraldi registreerimist ja broneerimist süsteemis, siis ehk oleks hea mõte mõelda näiteks 10korra pakettide pakkumisele neile, kes soovivad olla klubiliikmed aga ei kasuta tervet hooaja mänguõigust ära. Samas ostes 10ne korra mänguõiguse, saaks soodsamat hinda kui osta korra kaupa ja ka klubil on saadud hooaja alguseks teatud ettemaks, millega arvestada.

Oluliseimaks komponendiks ideaalse golfikeskuse puhul hinnati väljakute kvaliteeti ja nende arvu. Samas märgiti, et on näha edusamme ja muutusi võrreldes eelmiste aastatega. Töö autor on rääkinud klubi juhtkonnaga ja saanud teada, et viimastel aastatel on hakatud tegema koostööd erinevate golfväljakutega Eestis ja muudetud väljakute hooldusrutiini, vahendeid ja viise, mis on taganud edu selle näol, et *greenide* muru on kvaliteetsem, vastupidavam ja seenevaba. Lisaks on tulevikus plaan ümber ehitada Stone Course, mis hetkel on üheksa rajaline väljak, täisväärtuslikuks 18 rajaliseks Annika Course'iks. See peaks lahendama probleemi väljakute mitmekesisuse osas, mida küll otseselt ei toodud miinuseks EGCC puhul aga samas nii teooria (Timberstone, 2021) kui ka uuringu tulemused näitasid, et mängijad soovivad vaheldust tuua oma reisi sisse erinevatel väljakautel mängimisega. Seega uue väljaku ehitus peaks EGCCle andma eelise teiste Eestis olevate klubide ees.

Lisaks transfeerile, väljakute kvaliteedile ja toidule, peetakse oluliseks ka majutuse lähedal asumist. Selle probleemi plaanib EGCC lähiaastatel lahendada hotelli ja spaa ehitamisega. Klubihoonest vasakule tuleb hotell ja paremale on plaanis spaa ehitada. Selline juurdeehitus lahendab ka näiteks lisategevuste probleemi – peale pikka golfipäeva

on hetkel võimalus kasutada klubihoones asuvat saunakompleksi aga spaa ehitamisega leiavad tegevust ka pered, kes on mängijaga kaasa tulnud ja see muudab keskuse külastuse omamoodi atraktiivsemaks ka neile, kes golfi ei mängi. Majutuse, spaaga ja transfeeri pakkumisega saab EGCC tulevikus hakata ehk ka koostööd tegema teiste Eesti golfklubidega, et olla veelgi kättesaadavam ja atraktiivsem sihtkoht nii golfituristide seas kui ka kohalikele golfimängijatele.

Lisaks ajaveetmise võimalusele peale mängupäeva, sooviti ka muid aktiivseid lisategevusi nii tennise, padeli kui ka jalgratta laenutuse näol. Sellest tulenevalt pakub töö autor välja, et kuna tennis ja padel on hetkel väga populaarsed mängud, võiks ka EGCC kaaluda nende väljakute ehitamist, mis suurendaks jällegi erinevat klientuuri ja inimesed külastaksid keskust pikemalt, mis omakorda suurendaks ka restorani külastuse aega. Kuna EGCC asub looduskaunis ja huvitava maastikuga paigas, võiks pakkuda ka jalgratta laenutust. Paremaks orienteerumiseks võiks olla tehtud kaart, mis juhatab kohalike vaatamisväärtusteni ja aitab leida paremaid teid. Lisategevuste vajalikkust toetab ka teooria – kuna inimesed on oma tervise suhtes teadlikumad ja soovivad selle eest hoolitseda ka reisimise ajal, siis on ka vaba aja veetmise viisid muutunud sportlikemaks ja hinnatakse vabas õhus liikumise võimalusi. (Csirmaz & Pető PhD, n.d.)

Parema ülevaate saamiseks EGCC'le tehtud ettepanekutest, on autor koostatud loetelu edasisteks arendustegevusteks:

- töötada välja programm, millega töötajaid motiveerida veel kompetentsemaks teeninduseks, et külastaja kogemus oleks veelgi parem, millega seoses tõuseks ka soovitusindeks;
- luua erinevates hinnaklasside pakette, mida saavad soetada ka need klubi liikmed, kes ei saa erinevatel põhjustel aasta jooksul nii palju mänguringe mängida kui hetke aastamaks eeldaks;
- transfeeri pakkumine külastajatele – muudaks keskuse mugavamalt kättesaadavamaks rohkematele klientidele;
- värskete saiakeste, võileibade kaasa ostmise võimalus – hea võimalus pika golfipäeva järel end kosutada;

- tennise/padeli väljaku ehitamine – suurendaks ka muude küllastajate hulka, mis omakorda muudaks golfikeskuse populaarsemaks;
- koostöö erinevate golfklubidega Eestis – see aitaks mitmekesistada küllastajate mängukogemust ja suurendada erinevatel väljakutel mängimise võimalust.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et uuringu tulemused kajastasid väga selgelt teooria osas käsitletud olulisi punkte, tänu millele sai koguda väga väärtuslikku informatsiooni edasisteks arendustegevusteks. Peamised tehtud järeldused on seotud ideaalse golfikeskuse kuvandiga, mis kajastab golfimängijate ootusi ja vajadusi seoses golfikeskuse ja golfiturismi sihtkohaga. Kõige olulisem on pakkuda küllastajale tasemel kogemust alates broneerimissüsteemist, vastuvõtmisest *caddiemasteri* poolt kui ka maitsvate toitude pakkumist restoranis ja muidugi kvaliteetselt hooldatud väljakuid ja piisavalt aktiivseid tegevusi, millega sisustada ülejäänud päev kas siis golfimängijal endal või tema perel.

KOKKUVÕTE

Antud lõputöö teemaks oli „Golfiturismi arendusvõimalused Estonian Golf&Country Club’i näitel“. Tänu viimaste aastate trendidele, on aktiivne ajaveetmis võimalus olnud populaarseks valikuks ja üheks alternatiiviks puhkuse veetmisel. Tänu sellele trendile, on kasvanud ka golfimängu populaarsus, tänu millele on golfiturismi levik kasvanud hüppeliselt nii Euroopas kui ka mujal maailmas. Kuna golfimängija on keskmisest jõukam klient, annab golfiväljakute olemasolu sihtkohtadele olulise lisandväärtuse ja tõstab piirkonna konkurentsivõimet. Selleks, et täita lõputöö eesmärk ehk välja selgitada golfiturismi arendusvõimalused, viidi golfituristide ootuste ja vajaduste kohta läbi uuring.

Inimeste reisimisharjumused ja -motivatsioon on viimastel aastakümnetel märgatavalt muutunud, kajastades üldisi trende turismisektoris. Turismisihtkoha valikul on hakatud rohkem tähelepanu pöörama lisandväärtustele, nagu otselennud, mugav transfeer ja teeninduskvaliteet. Samuti on muutnud reisimise viise terviseteadlikkuse kasv, soosides sportlikke tegevusi ja vabaõhutegevusi. Pandeemiaaegne välitegevuste nõudluse kasv on tõstnud golfiturismi populaarsust. Golfiturism on pandeemia tingimustes edukalt pakkunud turvalist ja nauditavat tegevust, meelitades rohkem harrastajaid. Selle tõttu on golfiturismi sihtkohtade tähtsus kasvanud, nõudes keskustelt pidevat arengut ja konkurentsivõime tõstmist. Golfiturismi uurimine on väljaselgitanud mängijate eelistusi ja nõudmisi, nagu raja kvaliteet, teenindus ja lisategevused. Sihtkohad peavad olema võimelised neid ootusi täitma ja pakkuma unikaalset kogemust, et säilitada konkurentsivõimeline positsioon turul. Mitmekesistamisstrateegiad ja kõrge lisandväärtusega turistide meelitamine on oluline turismisihtkohtadele, eriti golfiturismi kontekstis. Golfi potentsiaal majanduslikuks mõjuks ja hooajalisuse vähendamiseks on märkimisväärne, pakkudes võimalusi turismisihtkohtadele oma taristu ja teenuste täiustamiseks. Golfiturismi edukus sõltub mitmetest teguritest, sealhulgas raja arhitektuurist, teenuste kvaliteedist ja mängija rahulolust. Sihtkohtade ja klubide jaoks on oluline mõista mängijate vajadusi ja eelistusi ning neid oma teenuste arendamisel arvesse võtta.

Lõputöö eesmärgi täitmiseks viidi läbi uuring, et mõista nii kohalike golfimängijate kui ka EGCC küllastavate golfituristide peamisi ootusi ja vajadusi. Selleks viidi läbi poolstruktureeritud intervjuud valitud sihtrühma esindajatega. Intervjuude tulemusi analüüsiti, võrreldes neid eelnevalt teooriaosas käsitletuga. Oluliste faktoritena sihtkoha valikul toodi välja kliima, teenuste hind ja golfiklubi maine. Golfimängijad peavad kõige olulisemaks väljaku kvaliteeti ja teenindust. Järeldustena soovitatakse EGCC-l pöörata tähelepanu teeninduse kvaliteedile, transpordivõimaluse pakkumisele, väljaku kvaliteedile ja hinna ning teenuse kvaliteedi suhtele. Samuti soovitatakse jätkata mitmekülgse ja kvaliteetse toidu pakkumist, pöörates tähelepanu teenindava personali sõbralikkusele ja teadmistele.

Käesoleva lõputöö eesmärk ja uurimusküsimus said täidetud. Uuringu tulemustest selgus millised on golfituristide ootused ja vajadused. Leiti ka tegurid, mis mõjutavad golfituristi sihtkoha valikut. Uuring näitas, et golfimängijad hindavad kõrgelt väljaku kvaliteeti ja teenindust ning ootavad golfikeskuselt täisväärtuslikku kogemust. Sellekohased ettepanekud saab EGCC rakendada ja arvesse võtta teenuste pakkumise ja arendustegevuste juures. Kuna antud uuringust selgus, et väljaku kvaliteet ja *green fee* maksumus ei ole hetkel tasakaalus, tasuks tulevikus kaaluda täiendava kvantitatiivse uuringu läbiviimist keskendudes konkreetsele küsimusele, et saada tagassidet ja ettepanekuid kuidas antud probleemi paremini lahendada. Uuringu tulemusel saaks EGCC planeerida veelgi täpsemalt teenuste mitmekesistamiseks vajalikke investeeringuid ning hinnata nende mõju kliendi kogemusele ning külaliste arvu kasvule. Lisaks võib kaaluda ka uuringut kuidas mõjutaks erinevate golfiklubide omavaheline koostöö Eesti kui turismisihtkoha tuntust ning küllastajate arvu kasvu kogu riigis.

VIIDATUD ALLIKAD

- Best of Golf. (2022, September 8). *What is green fee in Golf?*
<https://www.golflux.com/green-fee-golf/>
- Brey, E. T., & Meitner, F. (2022). Understanding golf satisfaction: An expanded role of hospitality attributes. *Managing Sport and Leisure*, 1–15.
<https://doi.org/10.1080/23750472.2022.2050938>
- Brown, C., & Feito, Y. (2020). *Travel Motives and Golf Tourists: An Exploratory Study*.
<https://doi.org/10.9707/2328-0824.1091>
- Brown, S., & Fry, J. (2022). Golf course condition and playability beyond the greens. *International Turfgrass Society Research Journal*, 14(1), 40–46.
<https://doi.org/10.1002/its2.73>
- Csirmaz, É., & Pető PhD, K. (n.d.). International Trends in Recreational and Wellness Tourism. 2015. [https://doi.org/10.1016/S2212-5671\(15\)01458-6](https://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)01458-6)
- Denzin, K. N. (2008). *The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods*. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781412963909>
- Estonian Golf & Country Club. (2024). <https://egcc.ee/>
- EGA. (2023). *The European Golf Participation Report*. <https://www.ega-golf.ch/content/raega-european-golf-participation-report>
- Eugenio-Martin, J. L. (2003). Modelling Determinants of Tourism Demand as a Five-Stage Process: A Discrete Choice Methodological Approach. *Tourism and Hospitality Research*, 4(4), 341–354.
<https://doi.org/10.1177/146735840300400407>
- Ginsberg, A., & Huff, A. S. (1992). Mapping Strategic Thought. *The Academy of Management Review*, 17(1), 145. <https://doi.org/10.2307/258654>
- Heath, E. (2022, July 29). *How Many Golf Courses Are There In The World?*
https://www.golfmonthly.com/courses/how-many-golf-courses-are-there-in-the-world-182153?fbclid=IwAR3kmpfn1oA_fu5CzGvemmd9kPeScMnN99841tl2BdEE_ByMAfCgGD78QpQ

- Hudson, S., & Hudson, L. (2014). *Golf Tourism* (2nd ed). Goodfellow Publishers Ltd. https://books.google.ee/books?hl=en&lr=&id=BMRL EAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR5&dq=hudson+golf+tourism&ots=olfSnTK7B1&sig=VWrum0o5_nmGUCeUKoKC01ndaoc&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Hyde, K. F., & Laesser, C. (2009). A structural theory of the vacation. *Tourism Management*, 30(2), 240–248. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2008.06.006>
- Johnson, B. (n.d.). *The History of Golf*. <https://www.historic-uk.com/HistoryUK/HistoryofScotland/The-History-of-Golf/>
- Jorge, J. P., & Monteiro, C. (2011). *Competitive choice dimensions of golf destinations: A multivariate perceptual mapping analysis*. 2(3). https://www.academia.edu/1558095/COMPETITIVE_CHOICE_DIMENSIONS_OF_GOLF_DESTINATIONS_A_multivariate_perceptual_mapping_analysis
- Kamal, V., & Negi, S. (2022). *GOLF TOURISM AS AN EMERGING NICHE TOURISM FORM IN INDIA*. 4(7). chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.irjmets.com/uploaded_files/paper/issue_7_july_2022/27985/final/fin_irjmets1657567418.pdf
- Kiss, R. (2014). The geographical position, system and modelling of golf tourism. *Hungarian Geographical Bulletin*, 63(2), 207. <https://doi.org/10.15201/hungeobull.63.2.5>
- Kross, H. (2020, July 2). *Hanno Kross: Viirus tõi kaasa ülemaailmse liikumisharrastuse kasvu*. <https://edasi.org/62707/hanno-kross-viirus-toi-kaasa-ulemaailmse-liikumisharrastuse-kasvu/>
- Lu, E. H.-C., Fang, S.-H., & Tseng, V. S. (2016). Integrating tourist packages and tourist attractions for personalized trip planning based on travel constraints. *GeoInformatica*, 20(4), 741–763. <https://doi.org/10.1007/s10707-016-0262-1>
- Mashuri, S., Rasak, M. S. A., Alhabsyi, F., Syam, H., & Ruslin. (2022). *Semi-structured Interview: A Methodological Reflection on the Development of a Qualitative Research Instrument in Educational Studies*. 22. <https://doi.org/DOI:10.9790/7388-1201052229>
- Moital, M., Dias, N. R., & Machado, D. F. C. (2013). *A cross national study of golf tourists' satisfaction*. 2(1). <https://doi.org/doi.org/10.1016/j.jdmm.2013.02.003>

- Paige, M. (2023, November 9). *37 GOLF TERMS EVERYONE SHOULD KNOW*.
<https://mygolfspy.com/news-opinion/golf-terms/>
- Pellegrini, A., & Scagnolari, S. (2021). The relationship between length of stay and land transportation mode in the tourism sector: A discrete–continuous framework applied to Swiss data. *Tourism Economics*, 27(1), 243–259.
<https://doi.org/10.1177/1354816619891320>
- Pereira, R. L. G., Correia, A. H., & Schutz, R. L. A. (2015). Towards a taxonomy of a golf-destination brand personality: Insights from the Algarve golf industry. *Journal of Destination Marketing & Management*, 4(1), 57–67.
<https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2014.12.003>
- PGA.org. (n.d.). *Golf Terms & Definitions*.
https://pdf.pgalinks.com/lu2g/Glossary_Handout_2_.pdf
- Pugh, K. A. (n.d.). *Straighter is not always better: The relative importance of five design principles in golf course architecture* [The University of Texas].
<https://www.proquest.com/openview/53c76d67df49e125f74fd394de363070/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y>
- Song, H., Chen, J. M., Zeng, T., & Kim, B. H. (2022). Modeling Golfers' Revisit Intention: An Application of the Theory of Reasoned Action. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 46(8), 1652–1673.
<https://doi.org/10.1177/10963480211016027>
- Tassiopoulos, D., & Haydam, N. (2008). Golf tourists in South Africa: A demand-side study of a niche market in sports tourism. *Tourism Management*, 29(5), 870–882.
<https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.10.005>
- Timberstone. (2021, March 18). *Basic Factors to Consider When Choosing a Golf Course*. <https://playtimberstone.com/uncategorized/basic-factors-to-consider-when-choosing-a-golf-course/>
- Wearing, S., & Neil, J. (2009). *Ecotourism: Impacts, potentials and possibilities?* (2nd ed). Butterworth-Heinemann.
- Which Country Has the Most Golf Courses in the World?* (2023, March 4).
<https://www.golflux.com/countries-have-the-most-golf-courses-in-the-world/>

LISAD

Lisa 1. Intervjuu küsimused

1. Millele tuginedes otsustate, kuhu järgmisel korral golfi mängima lähete? Kuidas mõjutavad Teie otsust kriteeriumid nagu kliima, kohalik kultuur ja sellega seotud tegevused, teenuste hind ja kvaliteet ning golfiväljaku standard?
2. Milline oleks Teie arvates täiuslik golfikeskus ning millised elemendid selle loovad? Kuidas mõjutavad Teie üldist hinnangut golfikeskuse kvaliteet ja muud pakutavad teenused (sh külalislahkus, restoran, klubimaja, hinnapoliitika ning ümbruskond)?
3. Mis on Teie arvamus Estonian Golf&Country Clubi liikmelisuse/*green fee* tasu kohta ning kuidas see vastab Teie arvates pakutavale teenusele?
4. Millised aspektid muudavad golfiturismi sihtkoha Teie jaoks atraktiivseks?
5. Millised kolm komponenti on Teie arvates golfituristi paketi kõige olulisemad? (võimalikeks näideteks transport, meelelahutus, *green fee*, majutusasutus, toitlustus, jne?)
6. Kui oluline on Teie jaoks golfikeskuses pakutav toit ja jook ning mida sooviksite menüüs näha? Kuidas mõjutab golfikeskuses pakutav toidu ja joogi valik Teie valikut seoses golfisihtkohaga?
7. Kui olulised on teile järgmised kriteeriumid golfiturismi sihtkoha valikul: erinevad üritused, soodne kliima, looduskaunite paikade lähedus, golfiväljakute arv ja nende kvaliteet, paketi/*green fee* maksumus, personali kompetentsus, lisategevused, ligipääsetavus, majutusasutuste lähedus? Palun hinnake iga aspekti olulisust 4 palli skaalal, kus 1 tähendab „ei ole üldse oluline“ ja 4 tähendab „on väga oluline“.
8. Milliseid lisategevusi ja võimalusi võiks pakkuda golfiturismi sihtkoht/golfikeskus, lisaks golfile? Milliseid tegevusi sooviksite veel kogeda?

Lisa 2. Intervjuu küsimused inglise keeles

1. What are the primary factors that guide your choice for the next golf destination? How do criteria such as climate, local culture and associated activities, service price and quality, and golf course standards influence your decision?
2. In your opinion, what would be the perfect golf center, and what elements contribute to it? How do the overall quality of the golf center and other offered services (including hospitality, restaurants, clubhouse, pricing policies, and surroundings) affect your overall assessment?
3. What is your opinion on Estonian Golf & Country Club's membership/green fee and how do you think it matches the service provided?
4. What aspects make a golf tourism destination attractive for you?
5. What are the three most important components, in your opinion, in a golf tourist package? (Possible examples include transportation, entertainment, green fees, accommodation, catering, etc.)
6. How important is to you the food and beverage offered at the golf center, and what would you like to see on the menu? How does the food and beverage offered at the golf center influence your choice regarding the golf destination?
7. How important are the following criteria for you when choosing a golf tourism destination: various events, favorable climate, proximity to scenic locations, number and quality of golf courses, package/green fee cost, staff competence, additional activities, accessibility, proximity to accommodation facilities? Please assess the importance of each aspect on a 4-point scale where 1 means „is not important at all“ and 4 means „is very important“
8. What additional activities and opportunities could a golf tourism destination/golf center offer, besides golf? What activities would you like to experience?

Lisa 3. Kodeeritud märksõnad intervjuudest

Teema	Intervjuudest esile tulnud märksõnad
Sihtkoha valikut mõjutavad faktorid	<ol style="list-style-type: none">1. Infra +1 +12. Kliima +1 +1 +1 +1 +13. Toit4. Hind +1 +1 +1 +1 +15. Koha standard +1 +1 +16. Teenuse kvaliteet +17. Lihtne bronni süsteem8. Teenuse kogemuse lihtsus9. Sõbrad ja mängukaaslased10. Mängu tempo11. Vabade aegade olemasolu
Täiusliku golfikeskuse elemendid	<ol style="list-style-type: none">1. Asub lähedal2. Enam kui 1 kvaliteetset väljakut3. Kvaliteetne treenimisala4. Kvalifitseeritud treenerid5. Golfshop6. Sõbralik õhkkond +1 +1 +1 +1 +17. Aktiivne klubitegevus +18. Piisavalt vabu <i>tee</i> aegu9. Hind taskukohane +1 +1 +110. Mõistlik mängu tempo11. sarnaste vaadetega klubiliikmed +112. Hea restoran mõistliku hinnaga +1 +1 +1 +1 +113. Pesemis võimalused14. Mõnus istumise ala +115. Hästi hooldatud väljak, kaunilt planeeritud ja ka väljakutsuv +116. Muud aktiivsed tegevused- male, tubased, tennis17. Kvaliteetne läbimõeldud teenus18. Kvaliteetsed väljakud +119. Väljaku ajalugu ja väärikus
EGCC liikmelisuse/ <i>green fee</i> maksumus	<ol style="list-style-type: none">1. Üks kallimaid GF tasusid Eestis - ei vasta päris kvaliteedile +1 +1 +1 +1 +1

Lisa 3 järg

2. Aktsionäriks olemine ei anna eelist

3. Boonuseks on 3x9 väljaku olemasolu

4. Boonuseks see, et hooaeg on pikem kui teistel klubidel

5. Võiks olla aastamaks ka neile, kes kasutavad mänguõigust vähem

Golfiturismi sihtkoha atraktiivsus

1. Ilm +1 +1 +1 +1

2. Väljakute kvaliteet

3. Hinnastus +1

4. Seltskond

5. Organiseeritus ja logistika +1 +1

6. Võimalikud lisategevused +1 +1

7. Toit +1

8. Kultuur +1

9. Väljakute arvukus +1

10. vastutulelikkus

Olulisimad komponendid golfituristi paketis

1. Seltskond

2. Logistika kuidas sinna saada ja kohael liikuda +1 +1 +1 +1 +1 +1

3. Green fee hind +1 +1 +1 +1 +1

4. Väljakud ja mängukogemus

5. Majutus +1 +1 +1 +1 +1

6. Toit +1

7. Teenuste broneerimise lihtsus

8. Lisamüügid tellimisel- laua broneerimis võimalus, menüüga tutvumise võimalus

9. turvalisus

Toidu olulisus golfikeskuses

1. On oluline kvaliteetne toit +1 +1

2. Kerge toit +1 +1 +1

3. Nii kiire amps kui ka a la carte +1

4. Kiirus toidu valmimisel +1

5. Oluline on et saaks lauda ette broneerida

Lisa 3 järg

Olulisimad kriteeriumid	golfiturismi sihtkohas	
		1. Erinevad üritused 2 - - 1 2 1 – 2 8
		2. Soodne kliima 4 - 3 4 2 4 4 4 25
		3. Looduskaunid paigad 3 3 3 4 - 2 3 18
		4. Väljakute arv ja kvaliteet 4 2 4 4 - 4 3 4 26
		5. Paketi/green fee maksumus 3 4 3 3 - 3 4 2 18
		6. Personali kompetentsus 2 2 3 3 4 3 - 2 19
		7. Lisategevused 3 - 3 2 1 2 - 2 13
		8. Ligipääsetavus 3 - 3 3 4 - 4 4 21
		9. Majutusasutuste lähedus 3 – 4 - 4 4 4 19

Lisategevused golfiturismi sihtkohas

1. Majutus
2. Hea toitlustus + 1
3. Meelelahutus +1
4. Sportimis võimalused +1 (tennis, padel, rattasõit)
5. Piisab golfist kui väljakud on head +1 +1
6. Vaatamisväärsustega tutvumise võimalus

SUMMARY

DEVELOPMENT OPPORTUNITIES OF GOLF TOURISM ON THE EXAMPLE OF ESTONIAN GOLF & COUNTRY CLUB

Heleri Parkala

Thanks to recent trends, active leisure activities have become a popular choice and an alternative for spending vacations. Consequently, the popularity of golf has increased, leading to a significant rise in the spread of golf tourism both in Europe and elsewhere in the world. As golfers tend to be wealthier than the average tourist, the presence of golf courses adds significant value to destinations and enhances their competitiveness. In order to fulfill the aim of this thesis, which is to identify the development opportunities for golf tourism, a study was conducted on the expectations and needs of golf tourists.

People's travel habits and motivations have significantly changed in recent decades, reflecting general trends in the tourism sector. There is now more emphasis on added values in destination selection, such as direct flights, convenient transfers, and service quality. Additionally, health consciousness has altered travel preferences, favoring sports and outdoor activities. The increased demand for outdoor activities during the pandemic has highlighted the popularity of golf tourism. Golf tourism has successfully provided a safe and enjoyable activity during the pandemic, attracting more enthusiasts. As a result, the importance of golf tourism destinations has grown, requiring continuous development and competitiveness. Research into golf tourism has highlighted player preferences and demands, such as course quality, service, and additional activities. Destinations must be able to meet these expectations and offer a unique experience to maintain a competitive position in the market. Diversification strategies and attracting high-level tourists are crucial for tourism destinations, especially in the context of golf tourism. The potential of golf for economic impact and reducing seasonality is significant, providing opportunities for tourism destinations to enhance their infrastructure and services. The success of golf tourism depends on various factors, including course architecture, service quality, and

player's satisfaction. It is important for destinations and clubs to understand players' needs and preferences and take them into account in their service development.

To fulfill the aim of the thesis, a study was conducted to understand the main expectations and needs of both local golfers and golf tourists visiting the EGCC. For this purpose, semi-structured interviews were conducted with representatives of the selected target group. The results of the interviews were analyzed and compared with the theoretical framework discussed earlier. Climate, service price, and the reputation of the golf club were identified as significant factors in destination selection. Golfers consider course quality and service to be the most important factors. To conclude, it is recommended that the EGCC focus on service quality, offering transportation options, maintaining course quality, and balancing price with service quality. It is also recommended to continue offering diverse and high-quality food, paying attention to the friendliness and knowledge of the serving staff.

The aim and research question of this thesis were fulfilled. The study results revealed the expectations and needs of golf tourists, as well as the factors influencing their destination choice. The study showed that golfers highly value course quality and service and expect a full-fledged experience from the golf center. EGCC can implement these recommendations and consider them in their service offerings and development activities. This topic can continue to be explored in the future as trends and expectations of golfers are constantly evolving, and to remain an attractive destination, it is important to be aware of currently significant influencing factors.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Heleri Parkala,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose

Golfiturismi arendusvõimalused Estonian Golf&Country Club'i näitel,

mille juhendaja on Marit Piirman,

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Heleri Parkala

02.05.2024